

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Державного вищого  
навчального закладу Херсонське  
морехідне училище рибної



## ПОЛОЖЕННЯ

про курсантське самоврядування

Державного вищого навчального закладу

«Херсонське морехідне училище рибної промисловості»

**I. Загальні положення** (розроблені у відповідності до вимог "Положення про студентське самоврядування у вищих навчальних закладах України", затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.11.2007 р.№ 1010).

1. Курсантське самоврядування - це самостійна громадська діяльність курсантів із реалізації функцій управління училищем, як вищим навчальним закладом I рівня акредитації, яку визначають адміністрація, відділення і здійснюють курсанти відповідно до мети і завдань, що стоять перед курсантським колективом.

2. У курсантському самоврядуванні беруть участь курсанти, які навчаються у вищому навчальному закладі за всіма формами навчання. Кожен курсант має право обирати й бути обраним до органів курсантського самоврядування.

3. Органи курсантського самоврядування створюються на добровільних виборних засадах за ініціативою курсантів і є складовою громадського самоврядування вищого навчального закладу.

4. У своїй діяльності органи курсантського самоврядування керуються законодавством України, рішеннями спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі освіти та науки, відповідного центрального органу виконавчої влади, який має у підпорядкуванні вищий навчальний заклад, Статутом вищого навчального закладу і Положенням про курсантське самоврядування в конкретному вищому навчальному закладі.

5. Перелік повноважень органів курсантського самоврядування визначається Положенням про курсантське самоврядування у вищому навчальному закладі (далі - Положення) й узгоджується з керівництвом вищого навчального закладу.

6. У своїй діяльності органи курсантського самоврядування не дублюють роботу первинної профспілкової організації курсантів (за наявності такої), а співпрацюють з нею.

7. Органи курсантського самоврядування можуть співпрацювати з органами студентського самоврядування інших навчальних закладів та молодіжними організаціями, діяльність яких не має політичного або релігійного характеру.

8. Органи курсантського самоврядування є вільними від втручання політичних партій та рухів, громадських і релігійних організацій.

9. Керівництво вищого навчального закладу зобов'язане створювати умови для забезпечення діяльності та розвитку курсантського самоврядування.

10. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» представники курсантського самоврядування мають право брати участь у роботі колегіальних органів вищого навчального закладу та його структурних підрозділів.

11. **Основна мета курсантського самоврядування в училищі** – створення умов для самореалізації особистості курсантів і формування у них організаційних навичок і лідерських якостей, відповідальності за результат своєї праці, виховання активної життєвої позиції, забезпечення виконання курсантами своїх обов'язків і захисту їх прав. Така модель самоврядування сприяє виробленню у курсантів певних якостей:

- відповідальність за доручену справу, за колектив, за все, що відбувається навколо;
- принциповість - уміння критикувати, належним чином сприймати критику, давати об'єктивну оцінку своїм вчинкам та вчинкам навколишніх;
- самостійність;
- готовність, залежно від конкретних умов, знаходити правильне рішення, долати труднощі;
- творче ставлення до дійсності;
- вміння виявляти ініціативу, вносити в будь-яку справу свої зусилля, думки, пропозиції.

12. Курсантське самоврядування сприяє також гармонійному розвитку особистості курсанта і формує у нього навички майбутнього моряка, організатора, керівника.

13. **Основними завданнями органів курсантського самоврядування**, згідно із статтею 40 Закону України «Про вищу освіту» є:

- захист прав та інтересів курсантів;
- забезпечення виконання курсантами своїх обов'язків;
- сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності курсантів;
- сприяння поліпшенню умов проживання й відпочинку курсантів;
- сприяння створенню різноманітних курсантських гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами та координація їх діяльності;
- співробітництво з органами студентського самоврядування інших вищих навчальних закладів;
- сприяння працевлаштуванню випускників вищих навчальних закладів та залученню курсантів до вторинної зайнятості у вільний від навчання час;
- забезпечення участі у вирішенні питань міжнародного обміну студентами та курсантами.

## **II. Структура й організація роботи органів курсантського самоврядування**

1. Курсантське самоврядування здійснюється на рівні навчальної групи, гуртожитку, відділення, училища. Залежно від контингенту та специфіки підготовки

спеціалістів для флоту рибної промисловості, курсантське самоврядування може здійснюватися на рівні курсу, спеціальності, іншого структурного підрозділу.

2. Вищим колегіальним органом курсантського самоврядування училища є загальні збори курсантського складу, на яких затверджується Положення про самоврядування і обирається виконавчий орган курсантського самоврядування - старшинська Рада а також Рада курсантського гуртожитку. Визначається також структура і термін повноважень (обираються терміном на 1 рік) старшинської Ради і Ради гуртожитку, заслуховуються їх звіти (не менше одного разу на рік).

3. Рада курсантського самоврядування структурного підрозділу училища обирається на загальних зборах даного структурного підрозділу.

4. Головною структурною одиницею системи курсантського самоврядування є навчальна група, яка має свій орган управління, його голову (старшина групи) і своїх представників до Ради курсантського самоврядування (старшинської або Ради гуртожитку).

5. Рада курсантського самоврядування училища (відділення) обирається (формується) з представників навчальних груп. З числа своїх членів вибраний орган курсантського самоврядування обирає голову, його заступника (заступників), секретаря, а також зі свого складу утворює комісії (ст. 28 Статуту училища):

- навчальну;
- дисциплінарну;
- побутову;
- культурно-масову;
- спортивну.

6. Голова Ради організує роботу органів самоврядування під керівництвом вихователів, організаційно-стройового відділу. На запрошення адміністрації (навчальної частини) приймає участь у засіданні педагогічної ради училища, де обговорюються питання діяльності органів курсантського самоврядування, проблемні питання навчально-виховного процесу, пов'язаного з курсантами.

7. Секретар старшинської Ради (Ради гуртожитку) організує контроль за виконанням рішень органа курсантського самоврядування, веде протоколи його засідань і виступає з повідомленнями про виконання рішень, відповідає за документообіг.

8. В основу самоврядування покладено організаційно-методичні принципи управління, до яких належать: регулярна позачергова зміна виборного активу; розширення реальних прав і повноважень органів самоврядування; доброзичлива вимогливість; конкретизація колективних творчих справ; диференціація (створення умов для повного вияву і розвитку здібностей кожного члена колективу).

Позачергові загальні збори скликаються на вимогу 10 відсотків курсантів училища.

### **III. Принципи роботи органів курсантського самоврядування**

- демократичність (обрання органів самоврядування на основі громадської думки);
- виборність (на основі об'єктивної характеристики кандидатур відбувається голосування за висунуту кандидатуру);
- змінність (зміна ділянок роботи, забезпечення кожному нових функцій у колективі);
- звітність (звіт про виконання доручень після завершення певного виду діяльності);

- співробітництво, довіра, узгодженість між членами колективу,
- особиста і колективна відповідальність за ухвалення рішень та їх виконання;
- гласність, контроль;
- демократизація взаємин викладачів і курсантів.

#### **IV. Права й обов'язки органів курсантського самоврядування**

1. Органи курсантського самоврядування мають право:

- отримувати від адміністрації консультативну підтримку та інформацію, необхідну для виконання своїх завдань;
  - звертатися з пропозиціями, заявами, клопотаннями до адміністрації відповідного рівня та органів курсантського самоврядування всіх рівнів стосовно питань, що належать до кола повноважень цього органу, та отримувати відповіді щодо порушених питань;
- вести конструктивний діалог з адміністрацією вищого навчального закладу щодо дій посадових осіб, керівників структурних підрозділів, органів курсантського самоврядування, якщо вони порушують права курсантів, подавати скарги на їх дії відповідно до Закону України „Про звернення громадян”, вимагати реагування на скаргу згідно з чинним законодавством;
- делегувати представників до Всеукраїнської студентської ради при Міністерстві освіти і науки України.

2. Органи курсантського самоврядування зобов'язані:

- забезпечувати дотримання прав та інтересів курсантів, сприяти виконанню курсантами своїх обов'язків;
- порушувати проблеми курсантів перед адміністрацією;
- звітувати перед курсантською громадою відповідного рівня про свою діяльність;
- сприяти розвитку та вдосконаленню курсантського самоврядування;
- координувати свою діяльність у вищому навчальному закладі з іншими студентськими об'єднаннями, осередками тощо;
- узгоджувати в установленому порядку зміни та доповнення до Положення про курсантське самоврядування та інші питання, що потребують розгляду на засіданнях колегіальних та робочих органів вищого навчального закладу.

#### **V. Права й обов'язки адміністрації вищого навчального закладу щодо взаємодії з органами курсантського самоврядування**

1. Адміністрація вищого навчального закладу має право:

- отримувати інформацію про діяльність органів курсантського самоврядування (плани, звіти, копії протоколів засідань, інформацію про поточну діяльність тощо);
- скликати позачергові загальні збори чи конференцію курсантів у випадках недотримання органами курсантського самоврядування Статуту вищого навчального закладу та Положення про органи курсантського самоврядування у вищому навчальному закладі;

- брати участь через своїх представників із дорадчим голосом у заходах, що проводять органи курсантського самоврядування (загальних зборах, конференціях, засіданнях виконавчих органів тощо).

2. Адміністрація вищого навчального закладу зобов'язана:

- створити умови, необхідні для ефективної діяльності органів курсантського самоврядування: забезпечити приміщенням, обладнанням відповідними меблями, оргтехнікою, телефонним зв'язком, Інтернетом тощо;

- інформувати органи курсантського самоврядування про важливі рішення, які стосуються життєдіяльності курсантів вищого навчального закладу;

- надавати за можливості інформаційну, правову, психологічну, фінансову, матеріальну та інші види підтримки для розвитку курсантського самоврядування у вищому навчальному закладі.

## **VI. Міжнародна діяльність органів курсантського самоврядування**

1. Органи курсантського самоврядування можуть співпрацювати з органами студентського самоврядування вищих навчальних закладів інших країн, міжнародними студентськими організаціями та їх об'єднаннями для кращого виконання своїх завдань у межах визначених повноважень.

2. Укладання угод, проведення спільних заходів міжнародного рівня має відбуватися за погодженням з адміністрацією вищого навчального закладу.

3. Міжнародна діяльність органів курсантського самоврядування має сприяти формуванню позитивного іміджу вищого навчального закладу та держави.

**Курсантське самоврядування** - це процес реальної участі осіб, які навчаються, в управлінні та керівництві діяльністю свого колективу у взаємодії зі всіма органами управління вищим навчальним закладом, провідний фактор активізації навчальної діяльності, виховання лідерських та організаторських якостей, соціальної активності, громадської відповідальності та свідомості, гармонійного розвитку майбутнього фахівця, основа розширення демократизму та підвищення ролі вищої школи як соціальної системи.

Курсантське самоврядування не лише репрезентує курсантську громаду свого вищого навчального закладу, а й покликане ефективно діяти у багатовекторному форматі: від захисту прав курсантів до раціональної організації їхнього дозвілля.

Заступник начальника училища  
з виховної роботи

В.Я. Парфійенко